

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN
Ann-Louice Jonsson

DOM
2019-02-20
Meddelad i Falun

Mål nr
279-19

Sida 1 (4)

SÖKANDE

Tradeko AB, 556945-2351
c/o Hellqvist
Valebergsvägen 310
427 37 Billdal

MOTPART

Trafikverket
781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning av avbrytandebeslutet.

Dok.Id 243657

Postadress

Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-383 00 00

Telefax

023-383 00 80

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Trafikverket beslutade den 9 januari 2019 att avbryta upphandlingen ”Kontrollant mark och vegetation, Västlänken och Olskroken planskildhet” (CTM id: 198372) med hänvisning till bristande konkurrens då det endast inkommit ett anbud i upphandlingen.

Tradeko AB ansöker om överprövning av avbrytandebeslutet och yrkar att Trafikverket ska åläggas att slutföra upphandlingen och teckna avtal med bolaget. Tradeko anför till stöd för sin ansökan i huvudsak följande. Det är inte obligatoriskt att avbryta en upphandling då endast ett anbud har inkommit. EU-domstolen har i mål C-138/08 uttalat att antalet sökande i en upphandling måste vara tillräckligt för att garantera verklig konkurrens. Frågan om ett tillräckligt antal anbudssökande har bjudits in för att garantera verklig konkurrens ska avgöras utifrån vad som kännetecknar upphandlingen och vad som upphandlas. Tradeko uppfyller de kvalifikationer som krävs i upphandlingen genom E.M.H.:s kompetens. Kraven är högt satta då det krävs specialistkunskaper inom detta ämnesområde för att kunna utföra uppdraget. Då det finns få personer som besitter dessa specialistkunskaper är det fel av Trafikverket att avbryta upphandlingen eftersom antalet anbud återspeglar den konkurrens som finns på marknaden. En ny upphandling skulle inte generera fler anbud. Trafikverket har i fyra tidigare upphandlingar inom samma projekt valt att inte avbryta desamma p.g.a. bristande konkurrens. I det avbrytandebeslut som Trafikverket skickade ut till Tradeko den 9 januari saknades det dokument där det framgår hur man kan begära överprövning av beslutet. Det dokumentet skickades ut den 18 januari efter kontakt med ansvarig inköpare. Inte heller framgick avtalsspärrens längd av underrättelsen.

Trafikverket bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning. Bristande konkurrens är ett sakligt skäl som i rättspraxis har godtagits för att avbryta en upphandling. Antalet inlämnade

anbud representerar inte konkurrensen på marknaden och Trafikverket har därför haft anledning att förvänta sig fler än ett anbud. Någon effektiv konkurrens har inte åstadkommit i denna upphandling, vilket kan bero på förfrågningsunderlagets utformning eller yttre faktorer såsom bl.a. tidpunkten för annonseringen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering

Av EU-domstolens praxis framgår att en upphandlande myndighet inte har någon skyldighet att fullfölja en påbjuden upphandling (mål C-92/00 HI punkterna 40 och 41). Rätten att avbryta en upphandling begränsas inte till undantagsfall eller när det föreligger allvarliga omständigheter (mål C-27/98 Fracasso och Leitschutz, punkterna 23 och 25). Ett beslut att avbryta en upphandling måste dock vila på sakliga godtagbara skäl, det får inte vara godtyckligt och det måste följa de grundläggande bestämmelserna i fördraget (se Högsta förvaltningsdomstolens avgörande RÅ 2009 ref. 43). Det är den upphandlande myndigheten som har att visa att det förelegat sakligt godtagbara skäl för avbrytandet.

Den omständigheten att endast ett anbud återstår, dvs. bristande konkurrens, har i praxis ansetts utgöra ett sakligt godtagbart skäl för att avbryta en upphandling (jfr mål C-27/98 Fracasso och Leitschutz och RÅ 2008 ref. 35).

Förvaltningsrättens bedömning

Tradeko har påtalat att man fick information om hur avbrytandebeslutet kan överprövas först nio dagar efter det att underrättelsen skickades ut samt att Trafikverket inte heller informerat om avtalsspärrens längd.

Det ankommer på den upphandlande myndigheten att snarast möjligt underrätta anbudsgivarna om de beslut som har fattats om att tilldela ett kontrakt och att se till att en sådan underrättelse innehåller tillräcklig information om t.ex. avtalsspärren. Även när myndigheten beslutar att

avbryta en upphandling ska en skriftlig underrättelse och skälen för beslutet anges (12 kap. 12 § lagen [2016:1145] om offentlig upphandling [LOU]). Även om Trafikverket i förevarande fall inte har underrättat Tradeko om avbrytandebeslutet på det sätt som anges i 12 kap. 12 § LOU, finner förvaltningsrätten inte att Tradeko har lidit någon skada till följd av denna brist, vilket är en grundläggande förutsättning för att ett ingripande enligt LOU ska bli aktuellt.

Av utredningen i målet framgår att det endast inkom ett anbud i upphandlingen, vilket var anbudet från Tradeko. När endast ett anbud återstår i en upphandling finns det ingen möjlighet för den upphandlande myndigheten att jämföra olika anbud och utnyttja den konkurrens som finns på marknaden. Huvudregeln är därför att det i en sådan situation finns sakligt godtagbara skäl för att avbryta upphandlingen eftersom konkurrensen är bristande. Enligt förvaltningsrätten har det i målet inte framkommit några skäl som ger anledning att frångå denna huvudregel. Av det sagda följer att Trafikverket i detta fall har haft sakligt godtagbart skäl att avbryta sin upphandling. Vad som framkommit i målet indikerar enligt förvaltningsrättens mening inte heller att de grundläggande principerna i unionsrätten skulle ha åsidosatts genom beslutet. Tradekos ansökan om överprövning av avbrytandebeslutet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Hanna Berglund
rådman

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.